

Meie Mats.

Nr 1010

8. (51)

Hõissa, poisid, „Mats“ on wäljas!
 Tulge kõik, kes nalja näljas!
 Poisid, hõissa, trall-lal-la,
 laskem nalja elada!..
 Kui sul mure, ohus hing,
 süda hapu, peas on wing, —
 waat' siis ainult naljaga
 wõid end terweks arstida.

Niuh.

Meie Mats.

№ 8 (51). 20. oktoobil 1911. X. aastakäik.

Waba nalja ja pilke ajakiri.

Ilmub 2 korda kuus. □ Tellimise hind aastas 2 rbl., pooles a. 1 rbl. Üksik number 10 kop. □ Kuulutused: 1 weeruline nonpareille rida 10 k.; välised poole kallimad. Mitmekordsed kuulutused odavamalt. Adress: „Meie Matsi“ toimetusele, Tallinnas, Müüriwahe uul. nr. 17. □ Kaastööd (sõnas ja pildis) võetakse hea tasu eest vastu.

Lähemal ajal ilmub trükist väga tähtis raamat

A. Orlowi
sotsioloogiline
kirjatöö

„Kirik ja riik“.

Tõlge on tuntud õiguseeadlase ja ajakirjaniku walmistatud.

„Hariduse“ kirjastus.

Sedel № 8

Kaheteistkümne niisuguse sedeli (nr. 1–12) ettenäitamisel antakse ehk saadetakse „Meie Matsi“ toimetusest ligi 200 lhk. kogu naljajuttusid ilma hinnata kätte.

**Nõudke kõigest
ramatukaupl. ja raamatukogudes
järgmisi raamatuid:**

Mõtted I hind 1 r., II — 1.20 k.
Edasi I—30 k., II—20., III—5 k.
Tagasi — 20 kop.
Trükisõna ja tsensuriamet — 40 kop.
Abielu ja wabaarmastus — 5 k.
Soome. Hulga piltidega — 150 k.
Kapital. Ande hind 30 k.
Ajalooline idealism ja materialism—10 k.
Anarhism—10 k.
Lendkirjad—34 k.
Lehekülg Schweitsi wabastusest—20 k.
Ostuühisused ja sotsialism — 20 k.
Piibli sõnaraamat—1.20 k.
Kuda ja mida uskuda—10 k.
Renani „Jeesuse elu“—15 k.
Kelle poeg oli Kristus—20 k.
Jeesus. Barrabase raamatust — 10 k.
Wastukohad piiblis—20 k.
Eesti usk. (Piltidega)—25 k.

Ütle mulle õigust, armas ema — 20 k.
Leiwad ja salad—1 rbl.
Kohwi aseained jne. 1 rbl.
Peergudest elektrini—16 k.
Rauatöö—70 k.
Kehakultuur—30 k.
Riigimoonakateks—19 k.
Aadama ja Eewa päewaraamat—30 k.
Kriipsud—75 k.
Kui loodeti. . . —7 k.
Jämedad jooned—22 k.
Meie elu—80 k.
Ka parem seisus—8 k.
Juku elulugu—10 k.
Jõulusoow. (Martna tõlge, —) k.
Jõuluõhtul—3 k.
Maaema lapsed—30 k.
Jutt seitsmest ülespoodust — 55 k.
Sõnajalad—50 k.
Sõekaewajad. Zola roman—2 r.

Wiisakalt.

Praost oli koolisid katsumas. Kooliõpetajad teadsiwad, et waimulik iseäranis waljuste wiisakuse peale rõhku paneb ja nõuab, et wastusele ikka „praostiherra“ juurde lisataks.

„Mina ei nõua mitte oma isikule au,“ seletas praost, „aga lapsed peawad õppima ametit austama.“

Seda teadis ka Soonurga kooliõpetaja ja harjutas lapsi igale wastusele ikka „praostiherra“ juurde lisama.

Kooli katsumisel jutustab wäike Miku patulangemise lugu.

„Mis ütles Jumal Aadamale?“ küsis katsuja Miku käest.

„Äraneetud olgu maa sinu pärast, praostiherra!“ kostab poiss julgeste.

„Ja mis ütles Jumal maale?“ pärib praost edasi.

„Kõhu peal pead sa roomama ja põrmu pead sa sööma kõik oma elu-aeg, praostiherra!“

Wale arwamine.

Söögi wõõras (noorele söögimaja pidaja tütrele): „Kas arwate minu kõhu õige oma isa pühkmekasti olewat, et mulle paljaid kounta lauale toote!“

„Aasta—1912“

ainuke suur album-kalender Eesti keeles, ilmub lähemal päwil. Huwitawad kirjanduslised ja teaduslised artiklid spetsialistide sulest. Hulga piltidega. „Mõtte“ kirjastus, Tallinnas.

M. Antje trükikoda

Tallinnas, Müüriwahe uul. nr. 17,

Walmistab

odawalt ja kiirelt

kõiksugu trükiteoseid, nagu: kooli-, jutu- ja muid raamatuid Wene, Saksa, Eesti ja Esperanto keeltes; aruandeid, kuulutusi äri- ja kohtute blankettisid, kirjaümbrikuid jne.

Wallawalitsustele

blankettid

tagawaraks.

Uuesti on saadud rohkest

nime- ja kihlakaartisid.

Leerilastele üliodawad hinnad!

== Töö korraline ==

Āadu Ādapide kosjamõtted.

Ādapide kiri oma sõbra Hansule. Salaja ära kirjutatud W. Link—eim.

(Lõpp.)

Kellel ei oleks niisuguse risti ja wiletsuse järele kosjamõtteid mitte igaweseks pidanud kaduma? Mina aga wõtsin südame rindu ja hakkasin teist korda katsuma, kuigi minu äpardus sealjuures weel kümme korda suurem wõiks olla.

Warsti peale selle tegin mina tutwust neiu Lippiga. Tema ei olnud küll rikkas, aga oli ilus. Tema ainumas wiga oli see, et tema ise seda ka teadis ja wäga hea meelega tihti peeglisse wahkis; majapidamisest teadis ta wäga wähe, seda enam aga uutest moodidest. Tema oli kübarsepa lütar. Ruttu tellisin mina tema isa juurest omale uue uhke torukübara, sain sealjuures isaga ka tuffawaks ja seega oli mul wõimalik sagedaste nende poole minna.

Mina märkasin kül warsti, et ma just see ainus ei olnud, kes kena Liisi ümber libitses; aga siiski oli minul põhjust loota Liisit kunagi oma pruudiks nimetada. Suwel panin mina temale ja tema wanematele wäikesed pidusid linnast wäljas, rohelistes, foime, kuhu kaunis tihti (muidugi minu kulul) wälja sõitsime, ja nii pea, kui talwe tuli, wiisin mina oma Liisikese iga palli- ja tantsupidule, kuhu aga wähegi wõimalik oli. Tema nimetas mind juba ka „oma armsaks Āadapidemeks.“ Mina pilkasin kõiki teisi kaaslibitsejaid ja kõik oleks ilusaste läinud, kui mitte uus kõigewiletsam äpardus, mis iialgi inimesele ilmas juhtuda wõib, minu kosjaplaani nurja poleks ajanud.

Nädal pärast lääri oliwad ühe Liisikese sõbranna pulmad. Mina ja minu onupoeg, kes kingsepp oli, olime ka pulma polutud. Liisikene ei lubanud kellegi teisega tantsida, kui üksnes minuga.

Pulmapäewa õhtul läksin mina onupoja juurde. Tema ei olnud weel riides. Mina ootasin. Sellel waheajal mängiswad tema lapsed minu uue torukübaraga. Wallatunud poisid oliwad aga, ilma et mina ise seda tähelegi oleks pannud, pigipanni, mis pliidi peal soojas oli, minu kübarasse tühjaks walanud. Mina panin kübara pähe, ega wõinud aimatagi, et seal soojast pigist uus põhi all oli.

Aeg oli ju kaunis hiline ja ilm oli külm, kui meie suure kiirega pulmamaja poole sammusime. Pulmapillid uugasiwad ju eemale wastu ja minu süda lödises rõõmu pärast, kui ma selle peale mõtlesin, et Liisiga jälle tantsida saab. „Täna ehk ei iialgi peab tema minu pruudiks jääma!“ ütlesin mina iseeneses. Olin ise ka uhkeste riides, sile ja siwas igapidi, nagu päris peigmees muistegi.

Meid oli ju ammu oodatud. Waewalt saime kasukad seljast ära, seal tõukasiwad pruudi wanemad meid otsekohe nii kiireste saali tantsijate hulka, et minul mahti ei olnud ei teretada ega kübarat peast wõtta.

Aga püha taewas! Ärawake igauks ise minu arwamata ehmatusi, kui mina tuppä astudes teretan ja kübarat peast kätte ei saa! Teen ühe kaapjala ja kassiküüru teise järele, ütlen kõiksugused teretusesõnad ära, mis oskan, ja kisun ise kübarat peast, see aga just kui külge kaswanud, ei tule koguni.

Wõõrad sawad äpardusest aru ja asusiwad ringis minu ümber. Mina firin ja rebin mis jaksan, aga kübar jääb pähe liikumata paigale, nagu oleks sellele surmani igawest truidust wandunud. Mina ei saanud aru, mis see oli.

„See asi on loomulikult ju üsna õige!“ ütles keegi herra pulmaliste hulgast: „Teie tulite wist kiireste, isand Āadapide?“

„Muidugi tulin kiirestel!“

„Ja higistasite!“

„Muidugi higistasin!“

„Noh, seal ta on! Kübar külmetas teil pähe kinni, sest õues on praegu käre külm,“ ütles wõeras. „Pange aga oma pea wasta ahju.“

Peaegu uskusin mina seda isegi ja olin üsna kohmetanud oma kimbatusega. Mind seati oma pähe kinnikülmetanud kübaraga wastu palawat ahju. Tants jäi seisu, kõik asusiwad minu ümber ja naersiwad nagu narrid minu kübarakülmetuse üle. Mina naersin kombe pärast ise täiest suust kaasa ja murdsin seal juures pead selle ilma ime ül-, mis minu kübaraga oli juhtunud. Ahi oli õige palaw, aga kübar ei sulanud siiski lahti. Mina raputasin ja raputasin seda, ei aidanud ühtigi, ja jäin seal juures ju üsna haledaks. Nutnud oleksin mina hädaga, kui ma aga niis suure wõõraste hulga ees oleksin julenud.

Wiimaks hakkas mul päris hirmuhigi otsaesest tilkuma. Higi pühkides nägin mina imeks pannes, et higitilkade seas ka pigipisarad oliwad. Olin küll enne kord kuulnud, et hirmuga werd higistada wõib, aga mitte pigi. See ajas minu ahastuse weel poole suuremaks.

Warsti tehti aga minule terwe eksitus selgeks, kuna kõik otsusele jõudiswad, et kübar minule pähe kinni pigitud olla. Mina tegin seda kuuldes õige haleda näu ja tahtsin koju minna. Mind paluti aga tungiwalt, selle wäikese äparduse pärast mitte pidu poolele jätta, sest kübarat wõida ju kääridega pea küllest lahti lõigata. Ka minu armas Liisikene palus niisamuti. Mina jäin siis, aga kannatasin weel suuremat südamevalu.

Toodi nuga ja käärid ning leigati kübar kaheks, teine pool teisale juustega tükki peast ära, sest et muidu kübarat kätte ei saanud. Nüüd oli minul pahem pool pead paljaks lõigatud, paremal poolel aga kübara-pool peal ja pigiga kinni. Minu süda wahkis katkeda selle naeru all, mis nüüd pulmaliste seas minu üle lahti puhkes.

Mina tahtsin teise kübarapoolte ka peast ära lasta lõigata, aga minu trööstimiseks wiidi mind tantsima. Ma tantsisin oma poole kübaraga kül kergeste ja ilusaste, aga seda igawat naeru ei jõudnud siiski kannatada. Kena Liisi ei halatsenud mind selle juures sugugi, waid naeris weel kõige rohkem. See tegi minu südamele iseäranis haiget ja mina läksin pulmast ära koju.

„Aga Āadukene!“ hüüdis ema imeks pannes ja suuril silmil minu otsa wahkides: „mis tükka sa oma kübaraga oled teinud?“

„Ah ma tõukasin pea pimedas kogemata wastu uksepiita,“ ütlesin mina kohmetult, „ja pool kübarat murdus ära.“

„Mu Jumal, on sinu kübar siis klaasist wõi?“ hüüdis ema weel enam imeks pannes.

Mina ei lausunud sõnagi, waid läksin oma tuppä, wõtsin riidest lahti ja heitsin kõige pooliku kübaraga magama, sest et ma õhtul seda enam kiskuma ei hakanud.

Teisel hommikul sain kübara jäänused kül peast ära, aga minu kenad juuksed läksiwad ka kaasa. Palja peaga ei wõinud mina ennast kusagil näidata, ja enne, kui minu juuksed jälle kaswasiwad, oli Liisi juba teise naine ja mina – ikkagi poissmees...

„Oh sina waene isand Āadapide!“ halatses kogu linn, ja mina ise ka niisamuti.

„Katsu weel kord, Āadukene!“ ütles mulle ema, kui juuksed jälle nii pikaks oliwad kaswanud, et ma toast wälja teiste inimeste hulka wõisin minna: „Katsu weel kord, sest kõiki häid asju käib ikka kolm. Küllap sinu jaoks ka ikka weel mõni mõistlik tütarlaps maa peal on.“

Selle trööstiga, nii kehw kui see ka oli, hakkasin ma jälle kosjas käima.

* * *

Wana postiametniku tütar Terese wõitis minu südame kohe joonelt. Oli aga weel waja tema südame peale formi jooksta ja see ka ära wõita. Terese ei olnud mitte wäga rikkas ega ilus, aga ta oli waimurikas ja tubliste koolitatud neiu. Tema ei teadnud mitte palju uutest riitemoodidest, aga seda enam uutest wooludest teaduses. Tema waim kõikus alati kõrgel tähtede rajal, seda wähem aga kõõgis ja sawuris. Tema oskas sullega paremine ümber käia kui lemekulbiga ja salmitagumine oli temale palju tuffawam kui supikeetmine.

See kõik ei takistanud mind sugugi teda kosimast. Mina lugesin iga päew uusi raamatuid, ja kui õhtuti tema juurde läksin,

rääkisin female, mis lugenud olin, aga nõnda, nagu oleks see minu enese tarkus. Planeetide ja teiste taewa tähtede abil sain wiimaks nii kaugel, et tema minu kosjakõne armulikult ära kuulas. Wana papaga rääkisin planeetide ja tähtede asemel oma sadadest ja tuhandetest, neist sai tema hoopis enam aru.

Wiimaks tegime pühäl pärast Heina-Maarjapäewa kihluse kindlaks. Äiapapa juures pidi tore õhtusöök olema, kuhu selleks hulk wõõraid kokku kutsuti.

Mina olin mitu korda oma armsale tõendanud, et mina luuletada wõin, ja Terese küsis sagedaste mõnda minu luuletustest näha. Mina wõtsin nõuks sellel tähtsal päewal sihukese uudisega oma poolt teda rõõmustada ja saatsin ühe tunni enne, kui ise läksin, Nõmmele (nemad elasid seekord suwekorteris) oma armsa kätte järgmise salmiku, mille kallal mina terwelt kolm nädalat, lauseid siit ja sealt raamatutest kokku kraapides, ära olin wiitnud:

Oh ime ilus, nõiduslik Terese!
Mind armukettis wead kui wana karu.
Sa minu põue piin, mu südant raputad,
kus miski muu ei liigu, sina müra teed.
Sa minu kire süftaja tuleraud,
öö-lamp, mis piilub, kui ju kus us tähte jõud;
Sa sudi, mis mu südant puhtaks pühib
küll kõigist, mis seal mitte sulle rühib.
Kuis wõin küll kiita sinu määramata ilu?
Ju seda mäeldes tuleb minu mölgul wilu!
Sa magassin, täis hellust, armu-rull.
Kui suurüük sinu suu ja iga sõna kuul.
Su nina kenam weel, kui enne ilmas oleks;
Kes seda korra näeb, see rõõmuga läeb lolliks.
Weel pehmem on su nahk, kui pehmel kassil,
kuu, päike tume sinu silma ees.
Kord süütan piibu tõest su armu pilgust
ma suitsma, oh siis seda meele mölgust!
Terese tarkus enam kui kõik puru,
miska ta segab meeltetoru.
Jah, nagu noolid Terese peas on platsis,
kõik teadused tal walms juukse patsis.

Nagu öeldud, kulus mul kolm nädalat töö kallal ära, aga selle eest oliwad ka kõige uuemad sõnad ja kõnekäänd kokku kogutud, kuigi ma ise just küll kõiki sõnu selgeste ei mõistnud. Terese mõistuse ees pidi aga kõik awalik ja selge, nagu täiskuu südaõõsel olema.

Kes jõuab aga minu ehmatusi kirjeldada, kui mina pruudi poole jõudes eeskajas, kui just ust lahti hakkasin tegema. Terese pool-kisajalt toas kuulsin ütlevat: „Isand ädapide on peast ja luni päris narr ja pefis, kes mindki oma salmikutege kogu linnas naeruks tahab teha. Niipea kui ta siia tuleb, kratsin ta silmad välja, et tal edespidi ka minu küüsi oma lauludes asja oleks kiita!“

Mina jäin kohmetult, nagu post paigale. Keegi kuulus ukse poole tulewat. Ehmatusega jooksin mina koja uksest välja aeda ja seal mõõda teed kuni laha aia nurka wõikesesse majasse, mis ikka aegade taganurgas seisawad. Ehmatanult jäin sinna seisma, ega teadnud, mis pidin tegema. Seal läks keegi majakesest mõõda, lükkas ukse kinni (wist kogemata), wäljaspoolt riivi ette ja nii pani ta minu ootamata ja tahtmata sinna kongi wangi.

Mina ootasin tundide kaupa, et tuleks kogemata keegi, kes mind peastaks. Asjata! Kolistama ja müristama hakkata ei olnud ka niisuguses kohas passilik. Mina oleksin enese surnuks häänenud, kui see välja oleks tulnud, sest sellega oleksin jälle linna naeruks saanud.

Et aga mitte kogu õõseks sinna jääda, kangutasin tagant küllest ühe laua lahti ja pääsin sealt välja. Pimedas edasi jookstes komistasin sõnnikuhunniku otsa, kusjuures minu uus kosjamunder muidugi palju moodsamaks sai kui ta oli, ja nii jõudsin ma wiimaks uulitsale.

Õõ oli käes, ukseid kõik kinni. Minul ei jäänud muud nõu üle, kas õõse jala pealt koju kõmpida, wõi Nõmme metsas hommikuf oodata. Wihma hakkas ka just sadama. Kõrtsu ees seisid kinnine tõld ja ma pugesis wäheks ajaks sinna sisse wihmawarju. Kuid ma uinusin magama ja magasin nii raskest, nagu kodu woodis ega kuulnud sugugi, kui tõllale hobused ette pandi ja edasi sõideti. Postipois ei wõinud muidugi arwata, et temal pii reisija kaasas oli.

Hommikul ärgates õerusin küll silmi, aga see ei aidanud ühtigi, — oli ikka Keila suur trahter, mis mulle kõige enne silma hakkas... Ësiotsa arwasin selle weel unenäoks, aga aegamööda pidin seda ometigi uskuma hakkama ja katsusin aga, et koju sain. Kui teisel õhtul Baltiski rongiga koju jõudsin toodi mulle preili Terese poolt kiri kätte, milles ta minu kena luuletuse mulle tagasi saatis selle teatusega, et kõik sõprus edespidi meie

wahel katki olla. Teine uudis tuli ka warsti, et — preili Terese ühe wana laewakapteniiga kihlatud olla...

„Oh sa waene isand ädapide!“ ütles linnas igaüks, kui minu lugu tultawaks sai. Ja mis sinagi lugedes selle juure muud wõid öelda? Ehk pillad wahest osawõtliku haledusega mõne halatsemise pisara minu äparduste üle?..

Mina aga ei mõtle muu, kui oma äparduste peale ja puhkeksin wihaga lähki. Taewas teab, kuda need inimesed kõik oma kosmistega kerda saawad?!. Minule on ja jääb see koguni kardetawaks ja kaelamurdjaks asjaks. Seepärast palun sind, armas sõber, anna head nõu ja abi oma kitsikuses ja sügawas kurbtuse kütkes wiibiwale sõbrale, mille eest sulle juba ette palju tänu ütlen.

Sinu

Radu ädapide.

Eht professorlik...

„Tont wõtku, jälle on wihm lahti! Ja mina olen, nagu enese kiusteks, wihmawarju koju unustanud.“

„Bud.“

Esimene poeg.

L. Taboada uudisjutt.

„Wabandage, proua,“ ütles don Filomeno toatüduruk „ülemiste elanikkude“ söögituppa astudes. „Meie herra käskis teid väga paluda, et teil pöranda poonijad saabastega nõnda waljuste ei kolistaks, ja et saksad ise ka waewaks wõtaksiwad laua taga mitte nõnda väga toiduriistadega plagistada . . .“

„Mis seal siis on? Kas teil on keegi haige wõi?“

„Ei, tänu Jumalale, haige ei ole meil küll keegi, aga wäikene magab ja proua wäsisiwad ka väga ära.“

Nõnda seadis don Filomeno kõikide maja elanikkude seas korda jalale, ühede juurde ilmuse ta ise, teiste juurde saatis teenija, kuid kõiki sundis ta — küll palwete, küll paljude nõudmiste waral — meeles pidama, et tema elus määratu suur ja tähtjas sündmus oli juhtunud, nimelt: mitme aastase ootamise peale oli Issand wiimaks nende abielu elusa ja terve pojaga õnnistanud.

Don Filomeno, kelle tegewus enne kõik terwelt selles seisis, et ta ise enesele paberossisid tegi ja armsama kanarialinnu puuri wärsket wett walas, — wiskas need tähtsad tööd nüüd kõik nurka ja pühendas enese terwelt ihu ja hingega uutele kohustele, mis tema „wärske“ isa-nimega ühenduses oliwad.

Ta ise ruttab kööki — waatama, kas mitmesuguste metsarohtudega keedetud wesi, millega ta esimest poega pesta tahetakse, juba soe on. Kõögist silmab ta magamise tuppa, et näha, kas seal kõik korras on, kas läbitõmbawat tuult ei ole ja kas ehk ei ole naisel midagi waja. Magamise toast astub ta wälja rõdu peale, waatama kas tohtrit weel näha ei ole. Rõdult — kõögi trepile, kus ta oma käega pojukese mähkmeid akna peale kuiwama seab, sest seda pühalikku tallitust ei usalda ta kellegi teise hooleks.

Sõbrannasid, kes noort ema waatama tulewad, wõtab don Filomeno maja kõige kaugema kambri kõige kaugemas nurgas wastu.

„Teie andke mulle juba andeks, et teid siia käskisin juhatada,“ kõneleb ta sosistades. „Kuid siin on ikka wähe Anita magamiskambri eemal, aga sünnitajatega, teate isegi, missugust ettewaatust waja on.“

„Ja muidugi, ja muidugi, teil on täitsa õigus,“ tõendab üks naisterahwastest. „No, aga kudas lapsukene on?“

„Täna küsimast. Tänu Jumalale.“

„Ma soowiksin väga teda näha!“

„Kui teie teaksite, kui tark ja arusaaja ta on, see wäikene kelmikene!“

„Tõe poolest?“

„Kui ta näeb, et mamma magab, — ta topib omale käekesed suhu, et mitte nutta.“

„Tõeste?! — no mõtelge ometi!“

„Mind, mõtelge tunneb juba suurepäraliset. Waat, kus on tõsised weresidemed! Kuid ma näitan teda teile kunagi teine kord, — ta on täna juba wähe wäsinud. Eila oli waesel wäikesel inglisesel hirmus halb! Ei mõista ikka weel mõõtu pidada, aga emal, muidugi teadgi kahju, annab tei-

Lapselik süütaus.

„Teie kõnelete siis, et teie mees juba 3 aastat Kaugel Idas wiibib?“

„Ja.“

„Aga teie laps on kõigest 1 aasta wana. Kust see tuleb?“

„Oi, miks mitte?! Meie oleme mehega alalises kirjawahetuses...“

sele nii palju juua, kui ta ise wastu wõtab. Oligi teine kõhukese enesel liiga täis wõtnud. Kuid mina, teate, olen sellega isegi rahul: pole midagi, see on wäikesele kelmile kasulik õpetus, — küll te' näete!“

„No muidugi! Iseenesestki mõista!“

„Eila oli ka weel teine juhtumine. Naabrite juures tuli kellegil mõte, enesele muusikalist lõbu walmistada! Tututas, tututas seni pasunaga, kuni pisi-kesel peakene walutama hakkas! Ma otsustasin weel täna selle metslooma peale kaebata, — ja tingimata nõuan talle õige mõjuwat karistust. Mõtelge, — kõige wähemalt kolm korda saadan tema juurde paluma, et järele jäta; ei mingit tähelepanemist! No niisugune imestamisewariline wiisakuseta olek on ju lihtsalt kuulmata?“

Nagu näha, püüdis don Filomeno ennast tõepoolest uskuma sundida, et peale tema lapse maailmas kellegil enam lapsi ei ole, — ja et terve inimese sugu kohustatud on, tema esimese poja rahu ja und hoidma.

Möödakäiwate kaupmeestega oli tall alaline kibe sõda. Kui ta juba eemalt kedagi kauplejat nägi, wõi kuulis, kargas ta rõdule ja tõrjus kätega:

„T-ss . . . t-ss . . . Tasa üteldakse sulle! Wait! No küll on inimesed, Issand halasta! Ei märka nõrga naisterahwa ega süüta lapsukese rahu kalliks pidada! Roniwad, lõugawad, juudased!“

Kojameest käsib ta saapad jalast ärawõtta, kui ta trepist ülesse tuleb, ja nõuab, et puuhallud üks haawal tasakesi maha pandaks, ettewaatlikult, nagu

klaasist nõud . . . Ja mitte waljuste hingata, mitte nohiseda . . .

Köögitüdruk aewastab, ta ruttab kööki ja tormab nagu tiiger tüdruku kallale.

„Kui te veel korra julgete aewastada, siis te minu juures enam ei teeni!

„Tule Jumal appi! Mis see nüüd ometigi on, kulla herra!“

„Mis see on,“ mis see on?“ kordab ta. „Teie kohutate mul lapse surnuks! Ta ei mõista veel, mis aewastamine on — ja mõtleb, et keegi kõõgis püssi laseb!“

Aga isa mured ja rahutused ei lõpe veel esimese poja peawalude ja närwilise olekuga. Waewalt hakkab lapsukene nutma, kui ta juba teda mähkmetest wabastama ruttab ja tall särgikese seljast wõtab.

„Kust walutab, mu kuldne pojukene?“ küsib ta lõpmata kaastundliku healega, kusjuures ta wäikest keha hoolega õliga wõiab. „Kes tegi haiget, no kes, kes? Ütle! Kohe, kohe, mu ingel . . . ma kohe . . . kohe jääb järele . . .“

Kui laps jalgadega sibab, saab Filomeno kohe aru, et kannatamata olek teda waewab, ja et ta ise teda ei julge sülle wõtta, siis kisendab ta hoidjale:

„Kas tulete juba kord siia wõi! Mis te seal ometigi kohmite? Wõtke ta sülle, kandke, kiigutage wähe. Ta on wäga närwilik ja ei wõi kaua ühekohta peal paigal seista. Kudas te sellest ometigi aru ei saa?“

Don Filomeno on põllumeeste seltsi liige ja käis puudumata igal koosolekul, aga sellest saadik, kui talle määratu õnn esimese poja sündimine — osaks sai, ei ole ta kordagi seltsi koosolekule saanud.

Kord astus seltsi esimees tema poole sisse ja noomis teda sõbralikult, et ta seltsi huwide wastu koguni külmaks on jäänud, ning palus teda kõikide liikmete nimel sellel õhtul tingimata ilmuda.

„Kahetsen wäga,“ wastas don Filomeno, „kuid see on koguni wõimata.“

„Miks?“

„Ma ei wõi wäikest üksinda jätta.“

„Aga lubage, aulik herra! Ta ei ole ju sugugi...“

„Ei, teate, mull on ka veel teine põhjus, mis mind sunnib seltsi koosolekutelt koguni ära jääma...“

„Minge ikka! Missugune põhjus see siis on?“

„Teie põhjuskirja järele wõiwad ainult need isikud seltsiliikmed olla, kes kaskkümment aastat wanad on. See paragrahw teeb mu pojale wõimataks seltsi liikmeks astuda. Aga seal, kus mu poeg ei wõi olla, ei soowi mina ka olla . . .“

Oh, põrgu...

Oh põrgu, põrgu, põrgu
meid kõiki ähwardab,
oh, põõrgem ümber, õelad —
mis muidu meist küll saab!..

Kui naise põrgut oled
sa maitsnud elu sees,
siis pole raske mõista,
et hullem ootab ees...

Tiitus.

Raske offustada.

Waewalt küll leiab uudishimuline Europa-Wenemaa kaardi pealt piisitillukese musta punktikese üles, mis Suure-Mari alewit peab tähendama.

Iga kaardi peal — õigust öelda — seda polegi. Ja mine tea, misjaoks seda alewifeest kaardi peale pannagi?! Tal pole ju mingit kuulsust: ei sealt pole mingit suurt waimu wälja tulnud, ega ole seal ka uutlaadi lendamismasinat wälja mõeldud. Traadita telegrafist ja suututa püsirohust ei maffa rääkidagi.

Sellepärast pole ka sugugi ime, kui keegi sellest suurest sündmusest midagi ei tea, mis hiljuti terwes alewis rohkem kõmu tegi, kui Italia-Türgi sõda, wõi Hiina märs. Lugu on aga oma kohast kaunistigi keeruline ja annab aina mõelda.

Kohalik kordnik oli kord ilusal augusti-kuu õhtul metsaäärde wälja läinud Jumala loodud asju järele mõtlema. Riitsal jalgteel tuleb temale korraka Tõistre-Mardi karjakoer wastu ja kannab jämedat konti hammaste wahel: „Hust!.. Stop!.. Pea finni!.. Anna siia!.. See wõib wäga hästi mõisa põdra sääreluu olla!“

Koer pillab alandlikult konti maha, waatab poolpahase näoga seadusemehe peale ja förgib siis aegamisi kojupoole.

Kordnik waatab konti igast küljest uuriwa pilguga, wõttab ta wiimaks pihku ja wiib wallamajasse:

„Wäga wõimalik, et see põdra sääreluu on. Põdra nahk on aga arwatawaste kellegi Suure-Mari alewi kodaniku pööningul kuiwamas.“

Wallamajas on palju mehi koos, ja igal mehel on ju loomulikult oma iseseisaw mõistus: harutatakse ühte ja teist, oldakse „poolt“ ja „wastu“ ning jõutakse wiimaks otsusele, et Suure-Mari mehed anatomiaist niisama palju teawad, kui elaw fingiliha apelsinidest.

„Wäga wõimalik, et see põdra sääreluu on. Aga niisama wõimalik on ka see, et selle konti omanik enne kas hobune, wõi inimene on olnud! Ega's kontil kirja peal ole.“

Et koduste abinõudega asja kohta selgusele ei jõuta, wõetakse kont õlale ja wiitakse piduliku rongikäiguga, millest terve wallawalitsus osa wõttab, welskeri juurde:

„Kelle kont see on?“

Welsker fratšib kõrwataguist:

„See on kahtlemata kont.“

„Kas see mitte põdra sääreluu pole?“

„Kes kont sedagi wõib teada? Meil polgus, kus ma welskeriks õppisin, niisugust kraami ei õpetatud.“

Welskeri juurest tasiti kont metsaülema juurde:

„Kas teie, auline metsaherra, ei tunne, on see põdra kont, wõi ei ole?“

Metsaülem kraapis konti jahinoaga, kriipis küünega ja küüsis wiimaks:

„Aga kus kere on?“

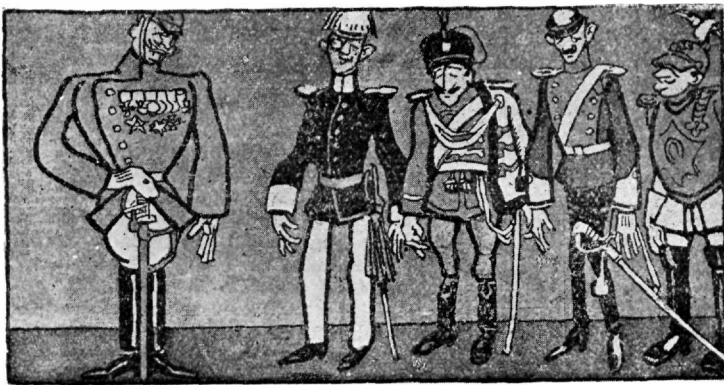
„Seda ei tea meie ifegi.“

„No-jah! Kudas ma siis ilma kereta pean teadma, kelle kont koera suus oli?“

Kuigi koera suust ärawõetud konti omanik täieste saladuseks jäi, siiski olla Suure-Mari meeste lakkadest puu peale tikutatud põdranahka ja keldritest astjatesse soola pandud põdra liha otsitud.

Wist püüiti seda matematika-reeglit tegelikult tarwitada: osa järele wõib terwet kindlaks määrata..

Wananaiste jutu ainetel **Breedif Tõhk.**

Wilhelm II: „Ah! Kui need waskpealnuud kõik kullast oleks, siis oleks mul Prantsusemaaga sõjapidamiseks raha küllalt.“ „Satir.“

Prantsuse keele õpetus.

(Ainult „Meie Matsi“ lugejatele. Hinnata kirjutanud lektor Tiiker.)

Eessõna.

Haritud ilma liikmeks loetakse ainult seda isikut, kes Prantsuse keelt oskab. Et keegi „Matsi“ lugejaid harimata lollideks ei saaks nimetada, siis awan siin Prantsuse keele kursused, mille abil igaüks lühikese ajaga haritud inimeseks saab. Kes soovib diplomi saamiseks eksami anda, see andku ennast toimetusele ülesse. Eksamid algawad Süüta-lastepäewal 1911 a. Diplom annab õiguse niisugustes haigemajades welskeri ametit pidada, kus Prantsuse haigeid on. Rinnas võib ta hõbedast märki „606“ kanda.

Esimene kursus.

I. ettelugemine.

Üleüldised määrused. Prantsuse keel on niisugune keel, mis nõnda wäljaraägatakse, nagu ta kirjutatud ei ole ja nõnda kirjutatakse, nagu teda wälja ei räägita. Kirjatahed on niisamasugused nagu Eesti omadki: a, b, d, jne. Wene keele kirjatahed on näituseks koguni teistsugused. Wene keele wäiksel essal on küür kurakätt, kuna Eesti wäiksel essal küür headkätt on. Wene keele kõwa „p“ on ilma paunata, selle eest aga kahejalgne, kuna Eesti oma paunaga ja ühejalgne on. Ka muud Prantsuse tähed on Eesti omadele sarnased: nende c'l on näituseks niisamasugune kümme silmakulmu peal, kui Saksa-maalt laenatud Eesti c'igi. Sellest jargneb siis:

Prantsuse kirjataht ja Eesti kirjataht on kokku üks kirjataht.

Nagu juba nimetasime, on wäljaraäkimise ja kirjutamise juures waks wahet. Eesti keele juures on asi lihtne: siin loetakse niisama kui kirjutatakse. Prantsuse keeles on aga wäljaraäkimine piltlik, — neil walitseb tähtede abielu. Abielus tähed loetakse wälja kui üks täht, sest mees ja naene on üks, ja neil peab ka ühtlane nimi olema. Eestikeele kirjatahed on aga kõik poissmehed ja wanapiigad. Leidub ka sohitähta, nagu ä, ö, ü, millel wäljaspoolt abielu saadud kaimukesed kaasas on. Prantsusekeeles sohitähta ei ole.

Prantsuse keele lugemise juures tuleb alati seda silmas pidada, et — mis Prantsuse kirjatahed kokku on pannud, seda ei pea Eesti kirjatahed lahutama.

Häälteõpetus. Häälikute õpetus on Prantsuse keelel kõige keerulisem. See on selle keele wundament, sellepärast peab iga Prantsuse keele armastaja seda tundma. Eesti keeles, näituseks, jääb sõna „siga“ seaks, kuna seesama sõna Prantsuse keeles „süga“ tuleb lugeda. Sea ja sügamise wahel on suur wahe, ehk küll loogikalik side nende wahel ei puudu, sest iga üks wähem haritud inimene teab, et siga sügamist armastab. Prantsuse keele tähtsamad toed on abielutähed, sellepärast peab piinlikult seda tähele panema, et abielus tähed lahutud ei saa, sest lahutamine ei ole iga sulerüütli asi. Katsume seda tundma saada, missugused tähed abielus on ja kuidas neid wallalistest ära tunda. Seda wõime aga ainult siis, kui meie abielus olewate tähtede wäljaraäkimist tunneme. Sest abielus muutub häälikute wäljaraäkimine koguni teiseks, kui wallalises põlwes.

2. ettelugemine.

Abielus olewad tähed. Nüüd asume nende kallale. Esiteks: a ja o on abielus, a on naene ja mees on o; sellepärast on sellel paaril nimeks ainult o — mehe nimi; naene on ainult olemas, kõla tal ei ole; ta on ainult ilustuseks, ühtlasi ka kasuta ruumiraiskajaks. Sellepärast tuleb „loom“ Prantsuse keeles „laom“ kirjutada. Ka ei puudu a ja o'l sümbolilik tähendus: a — naene — tähendab elu algust, kuna o — mees, kõigi — asjade täiust ja lõppu ehk otsa tähendab. Peab aga ka seda meeles pidama, et a ilma o'ta midagi ei suuda korda saata.

Teiseks: e ja u on ka abielus, e on naene, u on mees. Siin awaldab juba naene mehe peale mõju ja julgeb juba meest mõnitada, sellepärast loetakse see abielu-paar wälja nagu meie ö; nii tuleb sõna „löim“ Prantsuse keeles „leuim“ kirjutada.

Abielus wõiwad ainult täishäälikud a, o, u, i, e jne. olla, see tähendab täiskaswanud, kellel linnawolikogu walimisel täis healeõigus; suuremal hulgal on aga ainult inisemise õigus. Üleüldisest ja ühetasasest healeõigusest ei maksa rääkidagi. Ka kutsutakse neid tähtesi herras-tähtedeks, sest et nad oma jõuga sõnale mingit mõttet ei saa anda, waid ainult umbhäälikute abil suudawad ära elada. Näituseks:

Kirjutatakse.		Räägitakse.
ao	==	o
eo	==	ö
au	==	u
e	==	ä
ei	==	e
uo	==	u
au	==	ü
ea	==	ä
oe	==	ö

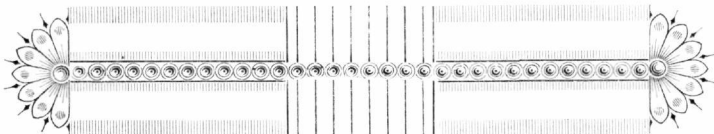
Mõned tähed jäetakse ka wäljaraäkimise juures päris wälja. Sellest aga pikemalt etimologia juures, mis 2. kursusega algab.

P.S. Esimese kursuse riigieksami tänawu ei peeta.

Kindel abinõu.

„Eh, kuramus! Ei mahalaskmisega maksa mängida. Kuul võib mööda minna ja meest ainult ehmatada... Parem võtan õhtusel ajal jalutuskäigu läbi Narwa uulitsate ette — see on kõige kindlam abinõu...“

Meeting.

(Jutuke praeguse Hiina mässuajast.)

Ühel augustikuu õhtul sammus X. linnakese mandarin enda kirjutusetöös õige rahutumalt edasi-tagasi. Oli nagu midagi erakorralist juhtunud, mis teda nii rahutumaks tegi. Ta kaunis lihaw ja lottis nägu andis sisemisest ärevusest tunnistust.

Wiimaks jäi ta kirjutuselaua ette seisma ja süütas lambi põlema; siis wõttis ta taskust ühe täiskirjutatud paberilipaka, mille ta sel päewal juba mõnda korda läbi oli lugenud, wälja ja hakkas seda püsti seistes uueste lugema. Ta luges;

„Kõrgeste austatud mandarini herra!

Mull on au Teile teatada, et 15. skp. õhtul hulk Teie linnakeses elutsewaid „tulepäid“ Kõrgema metsas lageda platsi peal salameetingit toime tahawad panna, millel riigiwastane siht on. Niisuguseid meetingid on seal waremaltgi peetud. Et niisugune riigiwastane tegewus rahuliste elanikute julgetolekut ähwardada võib, on arusaadaw. Meetingu algus saab kella 12 ümber olema. Loodan, et Teie niisugust riigiwastast tööd hädaohutaks teete.

Aupaklikult N. N.

P. S. Mul ei tarwitse enda nime alla kirjutada. Teie peate tingimata näha saama, et ilmanimeta kiri igakord ei waleta.

Seesama.

Punkt kell kümme sammus hunhuside rong mandarini saatel kõrwalist teed mööda Kõrgema metsa poole. Meetingu platsi oli mandarin juba päewal hunhusid üles lasknud otsida, nii et nüüd selle otsimiseks miskit waewa polnud. Oli umbes tunni tee sammuda, mandarin korraldas kohale jõudes enda wäe teatud platsi ümber puude warjule ja otsis ka endale paraja paiga. Uudishimulikult ja tõsiselt jäiwad kõik enda seisupaikadele ootama, millal meeting algab. Oi, see pidi põnew õhtu olema!

Ei tulnudki kaua ootata, kui paar inimesekogu wäikesel legendikul nähtawale tuliwad. Waritsejate meeled oliwad wiimase tingani ärewuses. Ja ometi pidi nüüd mandarin nägema, et „nimeta kiri ei waletanud“, kuna ta ennem neid palju ei uskunud. . .

Selgeste kuulsiwad waritsejad, kudas legendikule ilmunud kahtlased kogud kõnelesiwad:

„Siin wõime jällegi eksimata olla!“ . . . „Minu maimukene!“ . . . „Minu päikene!“ . . . jne.

Ja kui meetinglased parajaste üksteist suudlema hakkasiwad, oliwad nad teisel silmapilgul mandarini ja hunhuside poolt ümber piiratud. Sest ühes meetingu toimepanijas oli mandarin enda noore abikaasa ära tunnud. . . .

Tiitus.

Ütles . . .

„Kes mees siin, see mees seal,“ ütles joodik kui ta kõrtsist monopoli läks.

„Küll on aga sõnad, loitawad südamesse nagu noaga!“ ütles Waia - Wiuu kirikus Kanapea - Kadriile filmapisaraid pühkides, kui ta saapad kangeste pigistasiwad.

„Seda head, mis teed sa siin mulle, taewas tasutakse sulle“, ütles waimulik kui ta turul külanaise käest kanamune wõttis.

„Näe, walged telliskiwid on ka kõhutõbe saanud,“ ütles Kullulinna mees, kui ühest suurest ehitusest tükk müüri maha langes.

„Olge rõõmsad, taewariik on ligi tulnud,“ ütles Reinthal, kui „Tallinna Teataja“ uuel alusel esimese weksli ära maffis.

„Jonn on Jumalast loodud,“ ütlesiwad Kullamaa „käremeelsed“ põllumeeste-feltsi peakoosolekul, kui nad näituse auhinna mõistmisega rahul ei olnud.

„Mina arwan sinust saab sepp,“ ütles muistlane, kui poeg talu lõulal peerunuga fõlistas.

„Mis inimene on teinud, seda inimene lõhub kah,“ ütles waras, kui aida uft lõhkuma hakkas.

Tiitus.

Wälisel põhjusel.

„Aha, nurjatu, langesid lõksu! Wõi tema hakkab kirjutuslauda lahti mürdma! Ja weel mässugune häbematus, mässugune julgus! Keskpäewa ajal!“

„Wabandage, ma oleks juba oösel siia tulnud, aga rong jäi hiljaks!“

xy.

Kiri toimetusele.

Meid on Narwa poolt järgmise maiusepalaga rõõmustatud:

М. Т. и П.

По учебному Отдѣлу
АКАДЕМІЯ
ПОРТ. ИСКУССТВА

16-го сентября 1911 г.
№ 38.
гор. Нарва.

Wõega auustatud „Meie Matsi“ toimentus.

Tallinos.

(Lubage et ma weitse lisa kirjja Teile awaldan).

„Meie Matsi“ N 5 (48)

Lugesin mina, minu kohta sihitud pilkenalja. Asja täiendamiseks oleks mull juurde lisada järgmiselt.

- 1) Et see kellegi isiku poolt üles wõetud on, kes mitte isi hennost, siis weel kaugeltki minu seisus korda ei tunne. Ta nõeb jo täiesti waimu-ahtruse seisus-korras olema, ja sellega ei ole Tall enamb normal seisus punkt.
- 2) Ta ahter ahwifene ei teadnudgi, et meie õpe asutus kahes osakonnas töötab. Esimeses; kus peale 14 elu aasta peale, kõiki kirjasaajaid wastu wõetakse, teisesse walmistamise pääle.
- 3) Tulep mull ette nii; — Kui oleks see kirjutaja woi-mude wallast seie ilma wälja saadetud, kellel praeguse aasta saja eduelust aimugi ei näe olema. wistist on to 10 aasta saja jättis.

Lõpuks soowitan ma talle, kui tall soow on praeguse aja ilmafodanifuks jääda, tulgu ta minu poole sisse, ma annan talle hääd nõu elusse kaasa, nii, et ta kõlblit oleks praeguse aja elule.

Kõige auustusega
„Raudsepa“ asemel

Rätsepa töö - teaduse
kooli
ja Akademia juhatus
Raudsepa.

Mgupäraliselt täpipeal õige:

„Meie Mats.“

Toimetuse järele sõna: Niisugustele seletustele anname heal meelele ruumi, sest et meie ametliku pitsari ees alati aukartaust tunname. Ka arwame meie, et kui rätsepa-töö kofas iga pükste istumisekohale akademia pitsar wajutada, et siis pükfid kumagi läbi ei kulu.

„M. M.“ toim.

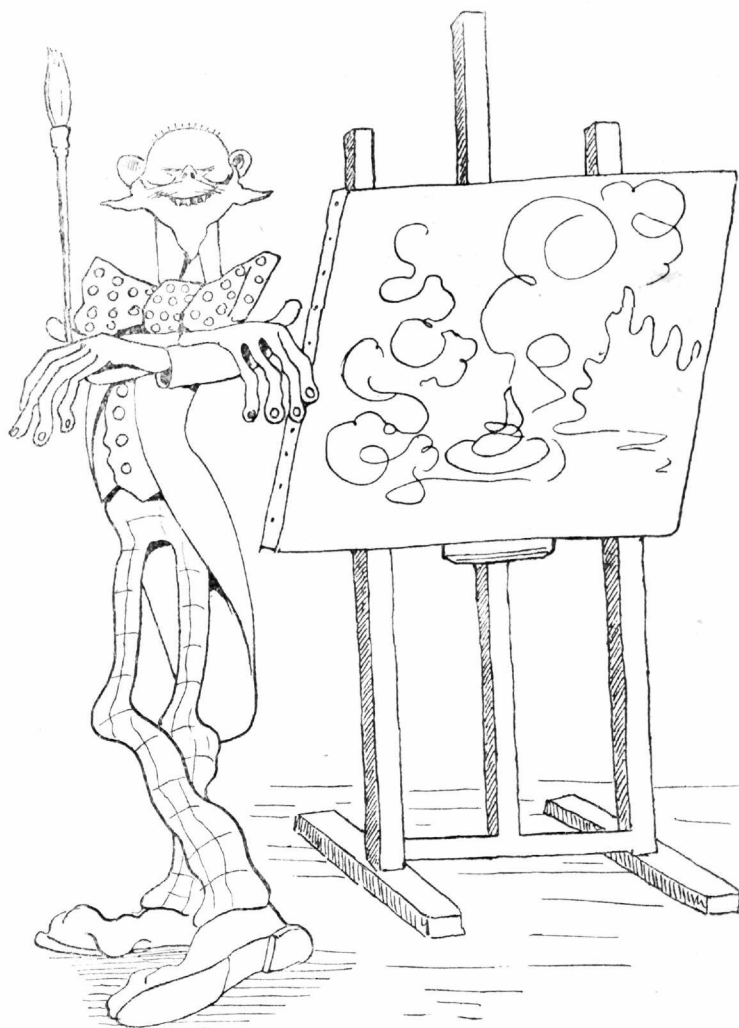
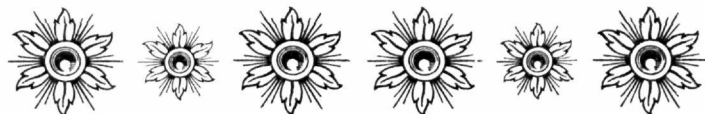

Enne ja nüüd.

Emal' suud küll lapsepõlwes
hellalt andsin ma, —
kui tal suhkrutükikesi
oli pakkuda.

Nüüd mu neiut tihtilugu
olen suudelnd ka,
tihtilugu kaua, kaua...
ilma suhkruta!

M. Rumba.

Enneaeagne.

Kunstnik: Inimesed kõnelewad, et nad minu kunstifännitustest aru ei saa. Hm!.. See ei wõi ju ka teifiti ollagi, sest mina olen — wististe paarjada aastat warem siindinud, kui waja on.“

R. S.

Kaup tehtud.

„Noh, kuhu sinu Jürka ka siis vastu talwet mötleb minna?“
„Jo ta läheb roonusse ohwiteriks. Kaup o juba tehtu, wanamoor läks käsiraha wiima.“

Waene tütarlaps.

Kord elas üks tütarlaps. Ta oli sihwaka kaswuga, ilus ja õrn. Aga tema wanemad oliwad surnud ja wennad ei hoolinud temast. Siis otsustas tütarlaps linna minna ja teenistust otsida.

Ta läks otseteed linna ja astus esimesesse majasse sisse, kus kauplus asus. Kaupmees, tuntud eduerakondlane, tegi ülilahke näo ja kostis sõbralikult naeratades:

„Kas soowite jahu, heeringaid wõi kompwekka, külaps? Ehk wõime teile head pesusinet pakkuda? Kaup on hea, hind odaw. Mida käsitate? Kohwi, sigurid?“

„Ei,“ wastas tütarlaps häbelikult, „ma otsin teenistust.“

„Hm! Wõi nii? Kes teie siis olete?“ küsis kaupmees wähe jahedamalt.

„Kas teie mind ei tunne?“ hüüdis tütarlaps: „Ma olen Eesti keel!“

Siis ütles kaubaherra:

„Teie wäga lugupeetud suusõnalise pakkumise peale 19. skp. on meil auu wastata, et meie peajaslikult haritud ringkondadega kaubanduslises läbikäimises seisame, kelle nõuded, teatawaste, selleks liiga suured on, kui et meie nende täitmise juures teie lahke kaasabi peale wõiksime toetada. Ja sellepärast peame teile kahjuks teatama, et meil teie lugupeetud ettepaneku täitmiseks praegu wõimalust ei ole, nii hea meelega kui meie seda ka soowiksime. Loodame aga, et teie, austatud neiu, meie kaubatarwitajaks lahkest edasi jääte.“

Tütarlaps ei saanud sellest küll midagi aru, otsustas aga, kaupmehe näo järele, et wastus eitaw on, ja läks edasi.

Ta astus teise majasse sisse. Seal oli ajalehe toimetaja. Toimetaja, herra Eestipaber, pani käärid kõrwale ja ütles:

„Terwe rea mitmesuguste päewakorral olewate küsimuste hulgas, milledega waewatud sulerüütil tegemist tuleb teha, seisab kõne all olew küll esimese plaani peal. Kuid tema harutamise juures tehtakse paljugi eksisamusi. Meie oleme kindlal arwamisel, mida ka lugejate ringkonnast tulnud tõekspidamised toetawad, et keeleteadlaste waated ekslikud on. Wananenud arwamine on, nagu oleks loogikaline mõtete awaldamine Eesti keeles wiimase tundmisega kudagi ühenduses...“

Ta oleks weelgi edasi rääkinud, aga tütarlaps pööras temale pahaselt selja ja läks edasi.

Lootusrikkalt lipsatas ta kolmanda maja uksest sisse, seal elas „noor-eestlane“. Julgemalt, kui kellelegi muule, rääkis tütarlaps temale, kes ta on ja mis ta tahab.

„Noor-eestlane“ aga kohendas prillisid, kõhatas ja ütles:

„Teie esimese esinemise järele otsustades olete teie alles absoluutiselt banalne. Hinge awalduste konsentierimiseks puudub teil intensiivne wõimine. Teid ignorerides talitame meie kõigiti intellektuaalselt. Teisiti teha oleks absurd. Teie ei ole sugugi modern, preili. Teil puudub tarwiline üllataw wõime, mis intelligentliste instantsidega harmoniseeriks. Kõigest sellest ripub see induction ära, et meie teie vastu antipatiat tunneme ja teie angasherimise vastu opprimerime.“

Tütarlaps heitis „noor-eestlase“ peale põlgawa pilgu ja läks.

Ta tõttas „Kirjanduse Seltsi“. Kuid seal wastati:

„Meie ei tarwita niisugust õrna naisteenijat. Meil on oma sulane. Ta on küll puujalaga, nõrga aruga ja paremast käest halwatud, kuid ta on oma mees.“

Tütarlaps lahkus.

Ta läks kellegi prouakese, Eesti naisterahwaste eestwõitleja juurde. Kuid sellel oli lonkur ja poolkurt Saksa wanapiiga teenijaks, kes kadakalõhna üle kõige armastas.

Siis otsustas tütarlaps wiimast sammu astuda ja läks suurde, palee sarnasesse hoonesse, kus kõrge ametnik elas. Ta awaldas oma soowi ka sellele.

Suur herra raputas pead ja laskis tõlgi sinna kutsuda, kellele tütarlaps oma soowi weel kord pidi seletama.

Tõlk pani tema sõnad ametnikule ümber, wiimase näojooned muutusiwad tõsiseks, ta kõrgatas midagi ja siis algas tõlk:

„Seda silmas pidades, et paluja lubamata wiisil ja ilma kindlaks tehtud põhjusteta ametlisesse asutusesse sisse tungida püüdis ja seega meelega ning täie teadmisega süüteo tegi, mis Seadustekogu 18. kõites, teises peatükis, 1006. paragrahwis ette on nähtud, arwas ametnikond heaks teda kohtulikule wastutusele wõtta. Peale selle, seda tähelepanes, et paluja kui politikalise kahtlane isik, elanikude keskel rahwuslisi lahkpuudeid wõib äratada ning sellega seltskondlisele rahule ning julgeolekule kardetaw on, saadetakse ta linnapiiridest administratiiwisel teel 24 tunni jooksul wälja.“

Pead uhkete püsti hoides lahkus tütarlaps linnast. Et tal küllalt meelegi oli, siis suutis ta wälispidi rahulikuks jääda. Aga ta süda oli kurb, otsata kurb

Ja ta hakkas maad mööda otsima, kes tema teenistust tarwitaks. Ta otsib praegugi, otsib ja otsib.

Ning wiimaks leiab ta tõeste kedagi. Ta leiab waimurikka nooremehe, kes tema enesele abikaasaks kosib. Aga see noormees ei ole mitte nende hulgast, kelle keeled wäsimatalt „Eesti, Eesti“ wadistawad, Ei, see on niisugune noormees, kellel wäheste sõnade kõrwal palju tegusid on.

Osalt Roda Roda ainetel M. M õ r u.

Sõja muinasjutukesed.

Kokkuhoidlik kuningas.

„Kallitene,“ ütles Italia kuningas oma abikaasale. „Näe, kallitene, kõneldatse, et jaanalinnu sulad olla Tripolis dige odawad . . . Siis teed enesele kübara, et hoia alt! Ka on seal tubakas odaw — mina aga olen piibumees.“

Ja nad hakkasid magnoliade ja rooside wilus ning hallika sulina saatel oma soldatite wahwusest unistama.

Sõjaminister astus sisse.

„Kuningas!“ ütles ta „mina käskisin sõjawäljale karkusid saata; need on kõige paremast puust, mis Traskattist on toodud. Palun Teie kõrgust waewaks wõtta neid õnnistada.“

„Ministri-herra! Teie olete kas loll wõi joobnud. Naiskaja olla, on kuritegu. Ilusaid Italia rohuedasi maha raiuda! Saatke parem Haagisse rahu-palmide okste järele. Neid on seal küllalt, kopikas tükk! Nendest tehkegi karkusid, — lähwad ometi kuhugile tarbeasjaks?“

Ja kui ta seda ütelnud oli, hakkas ta kuningamaga tema uue kübara laadi üle nõu pidama, mida Tripolist toodud sulgedest pidi tehtama.

Kuninga nõöbid.

Ülem-Sakseni walitseja August-Heinrich-Ludwig I., kes Schnapside suguwõsast pärit (1780), oli tark kuningas, kes raamatu-tarkust kirglikelt taga ajas. Kord, kui ta waenlase peidupaigale liig hilja lähenes, nõnda et see sealt enne putku sai panna, trööstis ta ennast sellega: „Selle eest ruttasin ma aga hästi pikkamisi!“

Seesama walitseja luges kord kufagilt sõja mälestustest, et Napoleon I. Suur olla ütelnud: „Inimesele wõib ühe nõöbi anda ja temalt selle eest ta elu nõuda!“

„Meie asi on nüüd päris forras!“ ütles kurwürst, kui ta oma soldatite juurde astus, kes unis-jalu surma ei tahtnud minna: „Wennad! Näete, siin on nõöp minu rinnalt! Ta on auga mind ja minu isa teeninud; meie

sõjawäe suure wõidu ajal, mis Tatipafuna alewi juures jündis, ferkis ja wajus ta ühes minu südamel löökidega... Ta saab ainult kõige wahwamale osaks.“

„Tormame waenlase kallale!“ kisedasidwad ustawad sõjamehed liigutatult.

Peale selle tarwitas walitseja alati seda abinõu, kuni ta wiimaks oma kuue ja piikste eest kõik nõöbid ära loikas, ja piiksid — walitseja suureks häbiks — maha langetasid. Ka siis nägiwad kõik, et walitsejal määratud pesu seljas oli ja kergemeelne elu ta jalad kõhnaks ja koweraks oli teinud. Kõik pöörasidwad seljad . . .

Aga tark walitseja ei heitnud meelt.

„Kõik, peale au, on kadunud,“ ütles ta ja asutas omale losji lähedale nõöbiwabritu.

Eesli nahk.

„Igapene töö-ori. Oh ma waene, waenefene!“ kõnles wanusepoole, kurwameelse mõttewiisiga eesli. „Miks ma'p siis waene ei ole! Jooksen — peksetakse; seisjan — peksetakse; kõnnin — peksetakse jällegi; toit — on ohakad, joof — enese pisarad, ja au ei ole mingisugust — sest ma teenin ju Italia sõja-riisujat! Kas dige furra? . . . Kui mu usulised waated mind mitte ei takistaks, ma tõstaksin kabja enese wastu ülesse!“ . . .

Ja eesli juri . . . Aga mis siis sai?

Tema nahk tõmmati trummi peale ja seda peksetakse just nõndasama, kui eluajalgi. Isegi sõja-riisujatega käib ta ühes, kuid mitte Italias, waid Tripolis.

Töötajad käed.

Sakseni kurwürst von der Malz-Extrakt III. käis a. 1835, pärast werist lahingut Feidiükleki all, sõjawälja haige telksid waatamas ja astus muu seas ka Gena arsti Dr. Kurziuse haigetelki sisse.

„Mu armas herra!“ küsis kurwürst tohtri käest: „kuhu panete teie need käed, mis te haawatutel maha lõikate?“

„Matame maha, Teie kõrgus!“ wastas tohter.

„See on aga asjata pillamine, ilma mõtteta ja südameta tegu!“ hüüdis kurwürst. „Teie teate juba isegi wäga hästi, misuguses hinnas praegu maal töötajad käed on, sest praegu on just wiljatoristamise aeg.“

Ja heafüdamline kurwürst andis käsu mahalõigatud käed ilusaste kastide sisse pakkida ja kastidele täpipeal diged adresid peale kirjutada. Siis kirjutas ta ise oma käega igale kastile peale: „ülemine kül“, „alumine kül“ ja „ettewaatlikult ümber käia“. Sellega näitas ta oma juurt waeste eest hoolitsemist uues. „Satir.“

Esimene hea juhtumine.

„Waata ometi, mis pärast see kurbtusest murtud mees ometi nii kaua räägib? Juba pool tundi kõneleb ta oma armsa abikaasa mälestustest!“

„Ta waenekene pruugib esimest juhtemist, mil naene talle wastu ei hakka.“

Aina tühi asi.

„Kui hea on kirjanik olla: kirjutasin 100 rida, ja 5 rubla ongi teenitud!“

„5 rubla! Kas see ka midagi on?! . . . Ma kirjutan ainult 10 rida ja saan selle eest 50 rubla.“

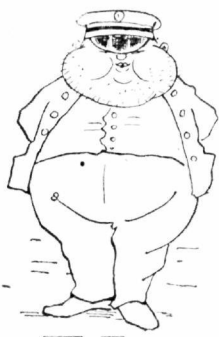
„Noh, selleks on juba suurt kuulsust ja waimuannet tarwis?“

„Sugugi mitte! Ainult wormi on tarwis teada, kudas wekslit kirjutada.“

Olud.

(Udupildid Baltimaa raudteedelt.)

I.

Kudas olud, nõnda kõht.

Kiisfarööpalisel.

Ja a m a ü l e m: „Kui ma kümme aasta eest Seltfi teenistusesse astusin, siis ei mahtunud ma diete jaamauksest sisse. Nüüd aga — oh jumalule seda kokuhoidmist!“

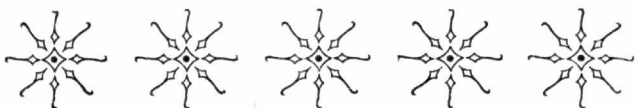

Suurel raudteel.

Ja a m a ü l e m: „Mis ma kümme aasta eest olin?! Wa' poolnälginud traadipois!.. Nüüd aga — hoidke alt! Kroonu leib on ikka hästi toidukas.“

Arsenicum.

II.

Gorupilli-memme targad sõnad.

Mida waesem riit, seda rikkamad ametnikud.
Mida suurem kõht, seda suurem ähkimine.
Mida raskem töö, seda keissem leib.
Töölisele töö, sundjale uni.
Raha pistab, raha päästab, waleraha ei maksa igapäew.
Wanatuudruku armastusest jätkub paljudele.
Mida ühele armastus, seda teisele raha.
Käsi peseb kätt, — salawiha sigineb.
Kes tõde ei taha, sel wale pole paha.
Kus palwe ei aita, seal aitab raha.
Töö on nälginiseks, wedelemine pakku kõhu kaswata-
miseks.

Nõrkus on kartuse ema.

Kui unes näed, et sind läbiotsima tuldaske, siis tähendab see, et sind ämm waatama tuleb, wõi halba ilma.

Pole aega.

„Tere, sõber! Juba kakskümmend wiis aastat pole ma...“

„Pärast, pärast!... Praegu — näed ifegi, et ma Balti raudtee wagunist tulen ja saama pean jooksuma!“

R. S.

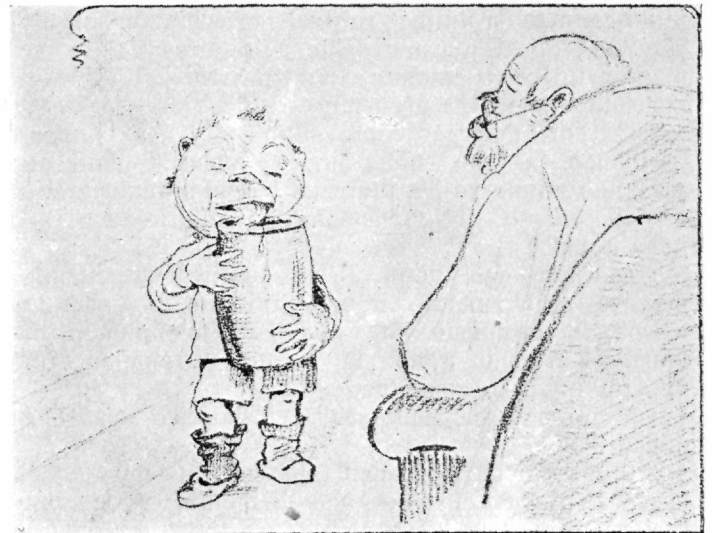
Kodumaa ringwaade.

Keilast. Supelwannid. Keila hakkab järsku kuulsa minema ja Saapsalule konkurentsi tegema, sest siin on wiimastel nädalatel alewi wahela awalised supeluswannid asutatud, mis nüüd, hilisel sügisel ajal, iisna haruldane nähtus on, kuna muud kodumaa supeluskohad ammugi juba suplejatest ja suwitajatest tühjad on. Pealegi on Keila supeluswannid täieste maksuta kõigile tarwitada. Et aga supeluswannid väga käidawates kohtades asuwad, siis peab neis wiisakuse nõuete kohaselt riietega suplema. Riides suplemine on ka terwislisest seisukohast soowitaw, sest et supeluspaitade wesi ja muda enam soojad pole. Nüüd on supeluswannid ilutuledega kaunistatud. Paar ilutulelampi on selleks üles seatud. Uues supelusasutuses ei puudu ka oma hoo-aja naljad, sest nii mõnigi supleja on harjumise puudusel kalossid supeluspaita jätnud ja neist ilma jäänud. Hooaeg kestab tänawu wist peaaegu Jõuluni.

Leg.

Kirblast. Kõhutõbi hakkas ka siin Tallinna eesfujul endale pesa tegema. Peeti nõu, kudas selle „kuradiwitsa“ käest pääseda. Otsustati Sõrwe tarkade käest nõu küsima minna, kuid keegi ei julenud meresõitu ette wõtta. Palwewennad walasiwad pisaraid ja palusiwad abi pealt-poolt pilwi, teised — lihtsurelikud — piisiwad tugewaste pipardatud piiritust ja liikwat, et tugew taud külge ei hakkaks. Ja waata, ärdad palwed aitasiwad, sest taewa-taas saatis wilud ilmad ja taud kadus kohe.

Incognito.

See osa.

Wanaisa: „Nüüd sa, Juku, oled dige asjamees! Käid nagu mõni linnaisa, hommikutst õhtuni meepotiga ringi ja maitseid löbu.“

Sihulast. Seltsielu. Kohaline haritlaste selts on suurt elujõudu awaldama hakanud. Sihtipeale on seltsi-liikmed seltskondlises tegewus nii agarad, et kõrtsid „kollasest“ aina tühjak jääwad ja teised „kollase“ armastajad jäbi wite sõrme peawad waatama. Liikmete arw haridusefelfsis on kahanenud, haritlaste seltsis aga kaswanud, sest wiimase põhjuskirri on hoopis awaram ja lubab laiemat tegewusewälja. Alewi daamed teawad ka sellest kadeda meelega kõneleda, et keegi „spetsialiseritud“ preili Piiterist haritlaste seltsis Prantsuse keele kursused awawat, millest ainult ärawalitsetud meesterahwad osa wõiwad wõtta. Wäga mõistlik, kui ajawoolu tähele pannakse!.. Wits.

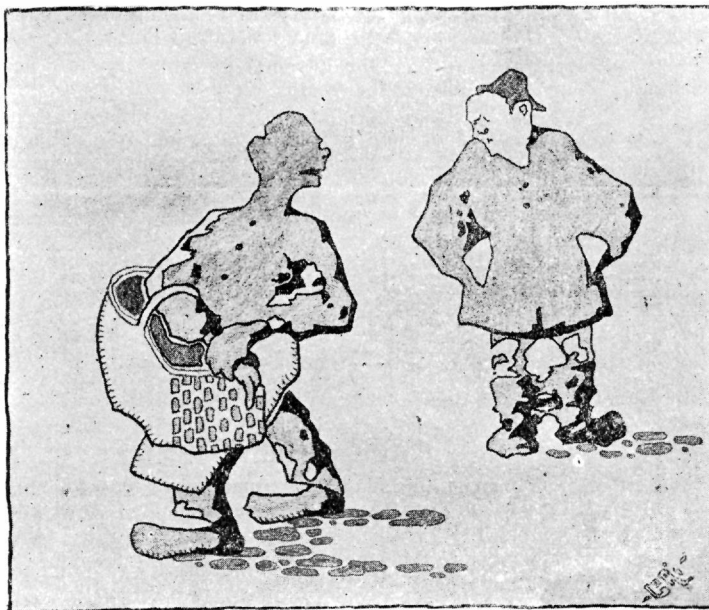
Welisest. Põhjuskirja kadumine. Kohaline raamatukogu-selts otsib enese põhjuskirja juba 1905 aastast saadik kõige suurema hoolega taga. Ka ülemus on nähtawaste abiks otfirmas, sest kohalise kooliõpetaja juures pandi põhjalik läbiotsimine toime. Põhjuskirri on aga senini, hoolsast otfirmisest hoolimata, kadumaks jäänud. Kuuldawaste olla aga üks Saaremaa töömees tänawu kewadel põhjuskirja maast üles leidnud ja Saaremaale silgupaakimise paberiks wiinud.

Kasariist. Looduseime. Tänawu suwel tuli Kasaris suur looduseime awalikuks, mille sarnast ka kõige wanemad kasarlased ei mäleta näinud olemat. See looduseime oli — kahejalgsed saarmad, kes Kasarijõe kallastele elama oliwad asunud. Senini on ifka saarmad neljajalgsed olnud, nüüd aga korraga — kahejalgsed!.. Ja kõige hullem on asi sellepoolest, et neid kahejalgsed waremalt ifka neljajalgsseteks peeti.

Ei tunta ifka kodumaa loodust hästi!..

Tähendatud looduseime tuli waat' kudas nähtawale:

Süüsed „meremehed“ on suured wähipüüdjad ja tänawu aasta püüti siin „tagurlasi“ ifeäranis hoolega, sest et nad wäljaspoolsetel turgudel dige kõrges hinnas oliwad:

Ennem wõimalik.

„Kuule pois! Ma leidsin täna teie leiwäärriist toodud sepiu seest wana kinda jätised!“

„Ei see ole wõimalik! Aga peremehe wana kaputas wõis see enim olla, sest peremees magas weel eila õhtu purjus peaga leiwakünas. Wabest ehl unustas kaputa sinna.“

fakkad oliwad wähiliha kirgliselt armastama hakkanud... Aga ka Kasari saarmate suu pole sarwest. Ka nemad mõistiwad heast kraamist lugu pidada!.. Ja niisuguse mõlemipoolse maitse edenemise tagajärg oli see, et Kasari mehed suure hoolega wähka püüdisiwad, neid sumpadesse kogusiwad, kus nad, elawa hingega soolatult, mitte hapuks ei saanud minna, ja siis suuremal hulgal müügile saatsiwad.

Nii saiwad fakkad wähka ja fassarlasjed — raha nagu raba!

Saarmad aga, nagu ülemal tähendatud, oliwad fah wähkide peale maiaks läinud, kuid neil puudus raha; sellepärast hakkasiwad nad jumalamuidu sumpasid tühendama ja tegiwad seda, nagu targad metsloomad kunagi, siis, kui inimesed magasiwad.

Nii saiwad saarmad wähka, fassarlasjed aga — mitte midagi!..

Küll paniwad fassarlasjed sumpadele tugewad tabad ja wägewad luffud ette, aga igal hommikul oliwad sumbad tühjad! Tee, mis ja tahad?!..

Wimaks leiti hea nõu: politsei kutsuti appi ja hakkati saarmate jälga uurima. Nüüd selgus aga korraka, et saarmad, kes kõige suurema hoolega sumpasid oliwad tühendanud, mitte Kasarijõe kallastes ei peitse, nagu saarma fõrd ja kohus on, waid naabri talus, ning et nad — täieste f a h e j a l g s e d o n ! ..

Suur looduseime oli awalikuks tulnud. Kuid fassarlasjed ei mõistnud sellega mitte looduse teaduse otstarbete kohaselt talitada: selle asemel, et haruldasi olemusi elawalt kuhugile loomadeada wõi piirituse sees kuhugile anatomika-kliinikusse jaata, tirisiwad fassarlasjed nad — Lihula rahukohtuniku ette, — wist sellepärast, et fassarlasjed kohtuniku kõige targemaks mehaks oma ümbruskonnas pidasiwad. Aga ka kohtunik polnud — nagu pärast selgus — juurem looduse teadlane: ta talitas haruldaste olemustega nagu hukkalinud inimestega ja pistis kahelalgjed „saarmad“ pogrissse — ühe aastaks, teise kahesaks kuuks, kolmanda kolmeks kuuks — muudugi nende suuruse ja sabade pikkuse järele... .

Wäga soowitaw oleks, et Voorberbaumi loomademaja selle wähtuse peale tähepanemist juhiks ja oma haruldaste loomade kogu kolme huwitawa eksemplariga täiendaks.

Tõh f.

Kirjawastused.

O. Masig. Tõnissoni ja eduerakonna tolmutamine on juba liiga wanaks ja läilaks läinud — wana supp, mille soendamine söögiisu ei ärata. „Laulut“ — — noh, nimetage neid parem mõne teise nimega! Näituseks:

„Eks minakene Eestis loonlend:
küll ikkwat iluhellindit, mis eht.
Ning üleilset täatus toonlend
Mu ülesleidend on ka päewaleht.
Nüüt Eestis olen riigimoonamees
Ja luudlen lapidelen Wanemuise ees ja sees.“

Üks meie kaastöolistest tõendab, et see tõeste „midagi uut“ — modern — olewat, niihästi keele, kui wärsijala poolest. Wäga wõimalik! Wahest ulatate oma luuletöö „Noore Eesti“ kuulsa sekretäri kätte . . .

Dr. Wemmal. „Serenade“ jääb mõnesuguse wabandawa põhjuse pärast trükkimata.

Semmi sugust Hamm. Meie lisaksime Teie „Wõhni usu kümnele käsule“ veel ühe juurde:

„Sina kirjanik pead loogikat, oma jumalat, üle kõige asjade armastama ja austama. See on esimene ja suur käsusõna. Ja teine on selle sarnane: Sina pead oma emakeele grammatikat tundma, nagu oma wiit sõrme.“ „Hümnus“ on aga wa' kehwa „Matsi“ kohta liiga wägew. Sellepärast pistime puhas sedakorda — paberikorwi. Ka „punaste suur kott“, mis hiljem pärale jõudis, läks sinnasamasse.

Xy. Palju on saadetud, aga õige pisut ära walitsetud . . . Rahaliste asjade õiendamiseks palume Müüriwahe uul. nr. 17. lahkeste sisse astuda.

H. Ühtepuhku. Ei annud mõõtu wälja: ainult kaks pisikest asja puudusiwad täieste — mõte ja grammatika. Wahest püüate oma uuemates töödes neid tühiseid puudusid parandada?

H. Hädawares. Tohoo kurat! Wõi Teie olete alles elus. Ega's meie waene kaastööline seda teadnud: ta poleks siis wahest hirmu pärast sulge tindipottigi suutnud pista. Kuid rahustage ennast — meie peame Teie nime kõige suuremas saladuses. Kaastöölise laseme aga Kardipäewaks Paljassaares risti lüüa.

Homo-Novus. „Unistused“ ei ilmu.

Kägu. Teie isikline sõim trumpab isegi mõisawalitsejate wägisõnad üle, ja nii tuleb wälja, et pada katelt on hurjutama hakkanud. Saatsime Purischkewitschi kätte läbi waadata.

P. W. Peterburis. Wanade klischedega pole midagi peale hakkata. Tõlked pole hästi õnnestanud. Ei ilmu.

A. A. Wõrus. „Kudas ma kodumaale tagasi tuln“ pole naljalehele kohane. Muu on puhas isikline nirumine, mis kedagi ei huwitaks. Wõite 1000 rubla peale kihla lüüa, et toimetuse paberikorwi Teie saadetusest weelgi täis ei saa.

—ch. Tehke siis, mis te muudu lubate!

Ümberrahwustamise produkt.

Gassi fabrikuse.

Õllke hiat satke minnulle üks gassi pannija ja dorrod ka ühes. Minul maias gassi ei olle on aka bimetuse bärast darwis

Aupagligult

H. Hier.

Türgi-Italia sõja puhul.

Wene diplomat: „Täbar seisukord, ei suuda seni weel otsusele jõuda, kumba huwisid toetada, Türgi wõi Italia?“

Söber: „Eks toetage parem Wene huwisid!“

Diplomat (waimustatult): „Tõeste jah, suurepäraline mõte.. hülgaw pääsetee.“

§,

Mõtte pärlid.

Hea on, kui inimene üksinda on — oma noore naisega. Noored tütarlapsed armastawad üle kõige wallatust, weel enam aga tõsise nõuga lähinejaid.

Hea nõu.

„Tead sa, Mart, mis nõu sul annan mina?
Turule wii oma punaw nina:
kõrges hinnas on nüüd wana wask,
kullaga nii täida tühi task“

„Tänan, Tõnis! Käisingi ju proowil niisamuti ka asjatundja soowil.

Seal öeldi aga: „Püsti loll on see, kes waskseks peab sinu ninakse.“

Arsenicum.

„Teaduse“ kirjastuse ladu

Tallinnas, Rüütli uul. nr. 11

soovitab kirjandusesõpradele:

== Teaduslikka ja õpetlikka raamatuid: ==

A. Damaschke. Kogukondlise omavalitsuse ülesanded. Eestistanud cand. jur. K. Päts. Hind 1 rbl. **J. Reinthal.** Keiser Paul I, tema elu ja surm. H. 25 kop. Prof. Dr. **Dodel.** Talupojad, töölised ja õpetlased. H. 40 k. Prof. **Kowalewski.** Piibel ja kõlblus. Piibel ja teadus. H. 30 k. **Carneri.** Meie aja inimene. Tõlkinud P. Grünfeldt. H. 30 k. **J. R. Kurat.** Tema sündimine, elu ja surm. H. 30 k. Dr. **Strecker.** Jumal ja kirik. H. 20 k. **Ellen Key.** Ema ja laps. H. 20 k. **Wolkenstein.** Põhja-Amerika Ühisriigid. H. 20 k. **George.** Sina ei pea mitte warastama. H. 15 k. Prof. **A. Menger.** Uus kombeõpetus. H. 40 k., Rahwapolitik H. 30 kop. Prof. **Timofejew.** Wenemaa riigiwõimu ajalugu. Hind 30 kop. Prof. Dr. **Büchner.** Wõitlus elu eest. H. 30 k. **Kohtupidamine I. riigiwolikogu saadikute üle Wiiburi üleskutse asjus.** H. 30 k. Dr. **Taiber.** Kas teadus wõi usk? H. 20 k. **Mait Metsanurk.** Wahesaare Willem. Huwitaw jutustus külaelust. H. 60 k. **L. Andrejew.** Pimedus. H. 20 k. **Saatana lapsed.** H. 55 k. Dr. **Bentowin.** Nendest, kes oma ihuga kauplewad. H. 70 k. **F. Karlson.** Rahukohtu nuhtluse-seadus. 1906. ja 1908. a. täienduste ning lisadega ja Walitsewa Senati tähtsamate seletustega. Hind 50 kop. **A. Wöölmann.** Nowellid Põhjamaa kirjandusest. H. 60 k. **H. Prants.** Eestimaa Wene riigi alla saamine. H. 60 k. **P. Gr.** Tuntud ja tundmata maailmad. H. 50 k. **Teise aukaitseks.** Hind 50 kop. **J. Järw.** Kari ja karjased. H. 10 k. **J. Järw.** Kas meie häwineme. H. 20 k. **Spiritismus.** Õpetus, kudas waimusid wälja kutsuda. H. 80 k. **300 aastat Wenemaa ajaloost — 1606 — 1906.** Raamat on kaks korda kohtupalatis ees olnud ja mõlemal korral priiks mõistetud. Nüüd on see raamat lubatud, ja igaüks võib seda omale julguste muretseda. H. 40 k. **Kroonitud wang.** Türgi isewalitsuse ajaloost ja koledatest kuritöödest, mis suftani käsul toimetati. Raamat on huwitaw igaühel lugeda. H. 40 k. **Regnault.** Prostitutsioon (Porduelu). Tema ajalooline arenemine ja praegune seisukord kõige maailma rahwaste juures. H. 60 k. Dr. **Pierry.** Waimutöö terwisehoid. Õpetus, kudas waimujõudusid kosutada ja iseäranis head mälestust saada. H. 50 k. **Teaduslikud ja õpetlikud rahwaraamatud.** Paljude piltidega. Sisul: Taewalaotus ja taewatähed. Taiga ja tundrad. Looduse häwitawad jõud ja tema imed. H. 50 k. Dr. **S. Zeden.** Äkilised haigused. Tarwilik käsiraamat mitmesuguste äkiliste haiguste korral. Raamatus on ka sellekohased arstirohud üles tähendatud. H. 30 k. **Hüpnootismus.** Täielik kunstnesse suigitamise kursus. Paljude piltidega. H. 70 k. Prof. **Ostwalt.** Keemiakool. Esimene üleüldine jagu paljude joonistustega. Tõlkinud stud. Leop. Kampmann. H. 1 r. **P. Miller.** Minu süstem. Kõige kasulikum ja loomulikum terwisehoiuraamat. Tõeste, terwis, noorus ja pikk eluiga on selles raamatus warjul. Seda raamatut on enam kui 500.000 eks. igas haritud rahwa keeles trükitud ja ära müüdnud. Hind 50 kop.

Okkultismuse saladused. Mis on okkultismus. Kuutõbi. Hüpnootismus. Läbinägemine. Wõimine kauguste taha näha. Kauguste taha mõjumine. Etteaimdused. Ettenägemine. Mõned sõnad spiritismuse üle. Hind 30 kop. Dr. **S. Strauss.** Uus ja wana usk. Hind 50 kop.; Teaduslik kriitika Kristuse imetegude üle. H. 40 k. **Kudas wõib inimese iseloomu tunda.** H. 50 k. Prof. **G. F. Scherschewitsh.** Riik ja õigus. H. 40 k. Major **Driant.** Merewangid. Kuus päewa weeluses paadis. Kirjatöö on Prantsuse akademia poolt auhinnaga kroonitud. Hind 65 kop. **C. Flammarion.** Imeasjad hingeilmas. Eesti keelde J. Järw. H. 30 k. **Aleks. Trilljärw.** Teatrilaulud (Divertissement). H. 70 k. Dr. **A. Moll.** Lapse suguelu. Wäga soovitaw laste kaswatajatele ja wanematele. H. 1 rbl. Dr. med. **H. Sachs.** Inimese keha ehitus ja tegewus.

Piltidega. H. 50 k. Prof. Dr. **Hermann Klein.** Tähtede ilm. Piltidega. H. 30 k. Dr. **Kurt Lampert.** Maailma rahwad. H. 1 rbl. **G. Erastow.** Taganemine. Kirjeldused Wene-Jaapani sõjast. Huwitawad lood. H. 80 k. Dr. **J. Luiga eeskõnega** — Terwisehoiuraamat. Kokku seatud Saksamaa riiklise terwisehoiu-komisjoni poolt. H. 1 r. **L. Tolstoi.** Minu patutunnistus. H. 25 k. **L. Tolstoi.** Armastus ja surmahirm. H. 16 k.; Meesterahwas ja naisterahwas. H. 30 k.; Sewastopoli ümberpiiramine. H. 20 k.; Mõtted elust. H. 10 k.; Uuemad jutustused. H. 60 k.; 12 kirja. H. 50 k. Dr. **Schnehen.** Jeesuse kumarda ad. H. 20 k. **Kautsky.** Riigikorra edenemine Lääne Europas. H. 20 k. **E. Politowski.** Liibawist Tsushimani Huwitawad lood Wene sõjalaewastiku sõidust. H. 50 k. **Solidarismus.** Eestistanud cand. jur. K. Päts. H. 60 k. Dr. med. **Hindhede.** Eeskujulik kokaraamat. Terwisliised, odawad ja maitsewad söögid. Täielik pööre meie toitmise wiisis. Eestistanud 13. daanikeelse trüki järele. H. 70 k. **H. Prants.** Soomesugu rahwad Wene riigi rajamise! H. 50 k. **J. Rosenberg.** Esperanto lugemised. H. 30 k. Prof. **H. Westergaard.** Rahwa majanduse teadus peajoontes. H. 50 k. Prof. **K. Eckstein.** Wõitlus inimese ja looma wahel. Piltidega. H. 40 k. **Prantsuse maadlemise ja uuema wabawõitluse iseõpetaja** 98 pildiga ja tähtsamate jõumeeste piltidega. H. 50 k. **Mai lill.** Ilus jutustus. H. 240 k.; nüüd müüakse 140 k. **A. Saat.** Õhtused tuled. Luuletused. H. 70 k. **Suremine.** Wäga huwitaw kirjatöö ja ainult suure waewaga läks korda seda wälja anda. H. 40 k. **J. Mändmets.** Wiirastused. Algupäralised lood. H. 60 k. **Chatau.** Eesel, ahw ja mõttetark. Hind 50 kop. **A. Kann.** Wenemaa konstitutsiooniine rikikord. Hind 30 kop. **W. Leisner** Lasterohkus ja tööliste perekonnad. Elunähtuste järele kirjutatud. Hind 30 kop.

== Näitemängud: ==

Pakikandja nr. 12. Naljämäng 2 waatuses. H. 40 k. **Juubelpäew.** Anton Tshehowi naljamäng ühes waatuses. H. 25 kop. **Kolmandama korra peal.** Nali 2 waatuses. H. 40 k. **Esimene ja wiimane pidu.** Dramatikaline etüde ühes waatuses. H. 25 k. **Küalaline.** Ühewaatusline lõbumäng. Parisis üle 200 korra ette kantud. H. 25 k. **Hans Hädawares.** Blumental ja Kadefburg. Naljämäng 3 waatuses. **Uues korteris.** Mait Metsanurk. Naljämäng ühes waatuses. H. 25 k. **Ema.** J. Mändmets. Kurbmärg neljas waatuses. H. 50 k. **Lumi.** L. Prssybyssewski. Neljajärguline drama. H. 60 k. Peale nimetatud raamatute on „Teaduse“ ladust kõik wanemad ja uuemad eestikeelsed raamatud saada ja saadetakse tellijatele kohe ilma postikuluta kätte, kui raamatute hind rahas wõi postmarkides tellimisega ära saadetakse. Tellida wõib ka posti järele maksuga, siis kannab tellija ise saatmisekulku. Ladu täielik nimekiri saadetakse hinnata.

Tellimiseadress: „Teadus“ Tallinnas.

== Lasteraamatud, ==

mis kooliõpetaja T. Kuusik on toimetanud:

Isand Kukerpall. Hind 20 kop. **Tuuletäkk.** Hind 25 kop. **Kits ja hunt.** Hind 10 kop. **Kena konnaneitsi.** Hind 15 kop. Laste lugemiseramatud: **Laste prilliid I.** Hind 10 kop. **Laste prilliid II.** Hind 20 kop. **Laste prilliid III.** Hind 30 kop. **Tee teadusele.** Inglise keelse 63. trüki järele eestistanud T. Kuusik. H. 30 k.

Saada igast raamatukauplusest.

Peale nimetatud raamatute on „Teaduse“ ladust kõik wanemad ja uuemad eestikeelsed raamatud saada ja saadetakse tellijatele kohe ilma postikuluta kätte, kui raamatute hind rahas wõi postmarkides tellimisega äre saadetakse.

Tellida wõib ka posti järele maksuga; siis kannab tellija ise saatmisekulku. Ladu täielik nimekiri saadetakse hinnata.

Tellimise adress: „Teadus“ Tallinnas.

Nupumees.

Em a: „Noh, Kusti, kas ostsid margi ja panid kirja postikasti?“

Kusti: „Ei, emä. Need seitse kopikat on mul praegugi alles. Margimüüja juhtus teisale waatama ja mina lasksin kirja siis silmapilk kasti, ilma et margimüüja seda oleks näinudki.“

M. M.

Mõttetarkuse pärlid.

Rumalate naisemeestega on lugu samasugune nagu põtradega: mida wanemaks nad lähewad, seda suuremaks kaswawad nende sarwed.

M. M.

Kilulinnavalaste uutlaadi lõbu.

Matused ratastel ehk — „modern“ lõbusõit Rahumäelt Nõmmele. 1911 a. uuem leidus, mille peale kirikukonwendid tulewal aastal patendi tahawad wõtta.

J. Bernstein'i nahakauplus

Tallnas.

Suur wäljawalik kõiki seltsi saapanahku, sääresid, woorusid, pealseid; igasugu tööriistu kingsepa-, raamatukõitmise-, orila- jne. tööde tarwis.

Jällemüüjatele rahuloldawad tingimised!

Tapetisid, bordesid, rosetfisid
Wene, Soome ja wäljamaa
wabrikutest;

leinapappi, makulaturi, naelu,
odawa hinnaga

B. Martinoff

Tallinnas, Suurel turul nr. 13.

Paras näitus.

Kooliõpetaja jutustab koolis jumalikust õigustest ja toob näituseks, et kui mõnel inimesel mõni meel wigane, siis on temal mingi teine meel selle eest jälle sedawõrt tugewam. Nõnda olla pimedatel sagedaste wäga hea tundmine jne. Küsimuse peale, kas lapsed ka mõnda niisugust näitust ei tea, kostab Hans: „Ja, — minu tädi: tal on üks jalg lühikene, teine aga selle eest pikk.“

Lugejatele tähelepanemiseks:

Wastuta w toimetaja ja wäljaandja J. Jaason.

Head tuhalabidat

soowitakse osta

koduse walitusekorra sisse seadmiseks ja alalhoidmiseks.
Aadress f. l. t.

Tühjakstunnistamine.

Dua kihluse

õjand Noolikuga tunnistan tühjaks, sest et ma tänasest päewast peale temaga abielusse olen astunud.

Kati Noolik.

Enneaegselt.

Esimees: „Lugege süüdistuse-akt ette!“
Sekretär (loeb): „... Sellepärast, 1335. sead. par. 4-da punkti põhjal, mõistetakse ülewalmimetatud isik asumisele neljaks...“
Esimees (wähele): „Mis te' teete? See on ju otsus, aga mitte süüdistuse-akt! See tuleb pärast, enne harutame asja läbi.“
Tõlk. Xy.

Millega keegi rahvus wõib uhkustada.

Itallased — oma sinise taewa ja makaronidega, inglased — madrustega, hispanlased — härjawõitlusega, türkased — haremiga, sakslased — worstidega, austrialased — politikaga, hiinlased — theega, poolakad — naisterahwastega ja masurkaga, prantslased — terawmeelsusega, rootslased — tuletikkudega, hollandlased — särgiriide ja heeringatega, egiptlased — piramididega, greeklased — kuulsate esiwanematega, wenelased — rusikatega ja monopolkaga, eestlased — kuulsa jonniga.
XY.

„Meie Matsi“ järgmine nummer (nr. 9) ilmub laupäewal 5. nowembril.
Toimetus.

Tallinnas, M. Antje trükikojas trükitud.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR